

# «Κέρκυρα 427π.Χ... Συρία 2017»



**Η ΙΣΤΟΡΙΑ  
ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ  
ΝῦΝ ΚΑΙ ἌΕΪ ...**



Θουκυδίδου  
Βιβλίο 3.  
Κεφάλαιο 81  
& 5



# Μια διδακτική πρόταση...



Κάποτε είχα διαβάσει πως αν χαθεί ολόκληρο το έργο του Θουκυδίδη και διασωθεί μόνο το κεφ 81 των Κερκυραϊκών , αυτό αρκεί για να συλλάβει κανείς τη φρίκη του εμφυλίου πολέμου..

*Η παράγραφος 5 αποτελεί την πιο αξεπέραστη διαχρονικά αντιπολεμική κραυγή...*

# Η διασύνδεση και η παράλληλη συνεξέταση «Κέρκυρα 427π.Χ...Συρία 2017» αποσκοπεί:



## **Ενδεικτικοί διδακτικοί στόχοι:**

- Να συνειδητοποιήσουν την προσπάθεια του ιστορικού να παραδώσει στις επόμενες γενιές ένα έργο «κτηῖμα ἐς αἰί».
- Να αντιληφθούν πως στον πόλεμο κάθε έννοια ηθικής, δικαιοσύνης, γραπτού ή άγραφου νόμου αλλά και ανθρωπιάς καταλύεται.
- Να ευαισθητοποιηθούν και να ενώσουν τις φωνές τους για ειρήνη με τα παιδιά της Συρίας.

# Καταιγισμός ερωτημάτων...τροφή για σκέψη



- Πόσο διαχρόνικος είναι ο Θουκυδίδης και πόσο τραγικά επίκαιρο είναι το έργο του;
- Είναι δυνατόν ένα αρχαίο κείμενο να αποδίδει με πιστότητα τα σύγχρονα γεγονότα;
- Ποιες είναι οι αντιστοιχίσεις ανάμεσα στα γεγονότα του εμφυλίου σπαραγμού στην Κέρκυρα το 427 π.Χ και της φρίκης στη Συρία σήμερα;
- **Τελικά...η ιστορία ...επαναλαμβάνεται...;**



- *Ο εμφύλιος σπαραγμός στην Κέρκυρα το καλοκαίρι του 427 π.Χ. αποτελεί μία από τις πιο σκοτεινές σελίδες στη διάρκεια του Πελοποννησιακού πολέμου. Όπως πολύ εύστοχα έχει επισημανθεί: «Η άποψη ότι ο πόλεμος παράγει βία και η βία πολιτικό χάος, βρίσκει την πληρέστερη έκφραση της στην Ιστορία στην τρομακτική εξιστόρηση του εμφύλιου σπαραγμού στην Κέρκυρα» (J.H. Finley, Θουκυδίδης, σ. 186).*

# Το αρχαίο κείμενο...



- [5] πᾶσά τε ἰδέα κατέστη θανάτου, καὶ οἶον φιλεῖ ἐν τῷ τοιούτῳ γίνεσθαι, οὐδὲν ὅτι οὐ ξυνέβη καὶ ἔτι περαιτέρω. Καὶ γὰρ πατὴρ παῖδα ἀπέκτεινε καὶ ἀπὸ τῶν ἱερῶν ἀπεσπῶντο καὶ πρὸς αὐτοῖς ἐκτείνοντο, οἱ δὲ τινες καὶ περιοικοδομηθέντες ἐν τοῦ Διονύσου τῷ ἱερῷ ἀπέθανον.
- <http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL-A108/225/1645,5247/>

# πᾶσα τε ἰδέα κατέστη θανάτου

(διαπράχθηκαν κάθε είδους φόννοι)



- Η φράση αποτελεί ανακεφαλαίωση των προηγουμένων και εισαγωγή στη βαθιά ανατομία της ανθρώπινης ψυχολογίας και της παθολογίας του εμφύλιου πολέμου, που θα επιχειρήσει στα επόμενα κεφάλαια ο Θουκυδίδης.



# Μια πόλη θανάτου...η πόλη Χομπς...



# καὶ οἶον φιλεῖ ἐν τῷ τοιοῦτῳ γίνεσθαι

(και απ' ὅσα συνηθίζεται να γίνονται σε τέτοιες περιστάσεις)



- Ο ιστορικός θεωρεῖ πως ὅσα συνέβησαν στην Κέρκυρα αποτελοῦν **συνήθη φαινόμενα**, που παρατηροῦνται πάντοτε σε συνθήκες εμφύλιου σπαραγμοῦ.

# Συνήθεις βομβαρδισμοί...έγινε η απώλεια συνήθεια στις ειδήσεις των 8...



# οὐδὲν ὄ,τι οὐ συνέβη καὶ ἔτι περαιτέρω ( τίποτα δεν παραλείφθηκε που να μην έγινε)



- Στο σημείο αυτό,ορισμένοι μελετητές υποστηρίζουν ὅτι ο Θουκυδίδης, στο βαθμό τουλάχιστον που η αυστηρή αντικειμενικότητά του τού το επιτρέπει, εκφράζει στο ἔργο του μέριμνα για την ηθική πλευρά των ανθρώπινων πράξεων, ευαισθησία και συναισθήματα που τα μεταδίδει στον αναγνώστη με ἔνταση και ιδιαίτερο πάθος

# Ο τραγικός απολογισμός



# Καὶ γὰρ πατὴρ παῖδα ἀπέκτεινε

(καὶ ὁ πατέρας σκότωνε τὸ παιδί του...)



- Σε συνθήκες εμφύλιας διαμάχης διασαλεύεται ἡ φυσικὴ τάξη τῶν πραγμάτων, καθὼς ἀκόμη καὶ ἡ πατρικὴ ἀγάπη καὶ στοργὴ πρὸς τὰ παιδιά ἀντικαθίσταται ἀπὸ πράξεις ὠμότητος. Κάθε ἐννοια ἠθικῆς, δικαιοσύνης, γραπτοῦ ἢ ἀγραφου νόμου ἀλλὰ καὶ ἀνθρωπιάς καταλύεται.

# 68 ΝΕΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ :Φωτογράφος σπαράζει για τη φρίκη στη Συρία





- Τον γύρο το διαδικτύου κάνουν τις τελευταίες ώρες οι εικόνες του φωτογράφου **Abd Alkader Habak**.
- Ο τελευταίος έγινε μάρτυρας της φρίκης στη Συρία όταν **ένας καμικάζι έριξε το ζωσμένο με εκρηκτικά φορτηγό του πάνω σε κομβόι που μετέφερε άμαχους.**
- Καθισμένος στα γόνατά του ο Habak έχει ξεσπάσει σε κλάματα ενώ δίπλα του κείτεται το άψυχο σώμα ενός παιδιού. Από την επίθεση βρήκαν τραγικό θάνατο 126 άνθρωποι εκ των οποίων τα **68 ήταν παιδιά.**
- <http://www.imerisia.gr/article.asp?catid=27359&subid=2&pubid=114596488>



καὶ ἀπὸ τῶν ἱερῶν ἀπεσπῶντο καὶ πρὸς αὐτοῖς ἐκτείνοντο  
(καὶ οἱ ἱκέτες απομακρύνονταν βίαια ἀπὸ τὰ ἱερά καὶ σκοτώνονταν μπροστὰ σ' αὐτά)



- Πρόκειται για βάνανυση καταπάτηση του άγραφου ηθικού νόμου, που όριζε ότι οἱ ἱκέτες ἦταν πρόσωπα ἱερά καὶ ἀπαραβίαστα.

Στη Συρία **ικέτες** είναι οι άρρωστοι και **ιερά**  
είναι τα νοσοκομεία...



# Στη Συρία **ικέτες** είναι οι μαθητές και **ιερά** είναι τα σχολεία...



صفحة الإعلامي حسين مرتضى - مباشر

# «Συρία: Τουλάχιστον 7 νεκρά παιδιά από βομβαρδισμούς σε σχολείο στο Χαλέπι»





- Σε ένα βίντεο διακρίνονται οι εθελοντές κοντά σε ένα πτώμα, μέσα στη μέση του δρόμου. "Δεν έχουμε άλλους σάκους" για πτώματα, φωνάζει ένας από αυτούς. "Γρήγορα, γρήγορα" ακούγεται να λέει ένας άλλος ενώ οι υπόλοιποι κοιτούν προς τον ουρανό για να δουν αν πετούν αεροπλάνα στην περιοχή.
- <http://news247.gr/eidiseis/kosmos/news/syria-toylaxiston-7-nekra-paidia-apo-vomvardismous-se-sxoleio-sto-xalepi.4381400.html>

# οἱ δὲ τινες καὶ περιοικοδομηθέντες ἐν τοῦ Διονύσου τῷ ἱερῷ ἀπέθανον.

(μερικοί ἄλλοι ἐξάλλου, ἀφ' οὗ περικλείσθησαν με τῷ τοίχῳ, πέθαναν μέσα στο ναό του  
Διονύσου.)

- Το μέρος εἶναι ἀγνωστο. Οἱ ἄνδρες που κλείστηκαν ἐκεῖ πέθαναν ἀπὸ πείνα.

Σήμερα ποιες μορφές παίρνει η αυτοκτονία ως εκδήλωση παραφροσύνης και ακραίας εκδήλωσης διαμαρτυρίας;



Φοίβος Στρεβινιώτης

# «Συρία: 42 γυναίκες Γεζίντι πούλησε το Ισλαμικό Κράτος σε μαχητές του ISIS»





# «Φρίκη στη Συρία: Γυναίκες αυτοκτονούν για να μην κακοποιηθούν»



- Μια τρομοκρατημένη γυναίκα στο Χαλέπι της Συρίας βγάζει "κραυγή αγωνίας" για να σωθεί, αφού προειδοποίησε πως γυναίκες αυτοκτονούν για να αποφύγουν την σεξουαλική κακοποίηση
- <http://www.newsit.gr/kosmos/Friki-sti-Syria-Gynaikes-aytoktonoyn-gia-na-min-kakopoiithoyn/684760>

# «Διασωληνωμένος ο πρόσφυγας που αυτοπυρπολήθηκε»





- Στη Μονάδα Εντατικής Θεραπείας του Γενικού Νοσοκομείου Χίου «Σκυλίτσειο» εισήχθη ο 29χρονος Σύρος πρόσφυγας, ο οποίος αυτοπυρπολήθηκε λίγο μετά τις 2 σήμερα το μεσημέρι...Σύμφωνα με πληροφορίες ο Σύρος πρόσφυγας, αυτοπυρπολήθηκε, διαμαρτυρόμενος για την παραμονή του στη Χίο και την μη εξέταση του αιτήματος ασύλου που έχει υποβάλει.
- <http://www.cnn.gr/eidhseis/tag/24991/aytopyrpolhsh>

# Εργασία για μετά το Πάσχα ( δημιουργική γραφή, ενσυναίσθηση, βιωματικότητα)



- Ένας άνθρωπος του μέλλοντος ανακαλύπτει μια χρονοκάψουλα. Μέσα σε αυτή βρίσκει δύο σελίδες ημερολογίου. Η μία ανήκει σε ένα παιδί της Κέρκυρας του 427π.Χ και η άλλη σε ένα παιδί της Συρίας του 2017. Καταγράψτε τις σκέψεις, τα συναισθήματα και τα όνειρά τους για το μέλλον κατά τρόπο που οι σελίδες αυτές να αποτελούν μια πανανθρώπινη κραυγή διαμαρτυρίας κατά του πολέμου. (Μπορείτε στη χρονοκάψουλα εκτός από τις σελίδες να τοποθετήσετε μέσα και αγαπημένα αντικείμενα των παιδιών, παιχνίδια, ζωγραφιές κ.τ.λ)

# ΧΡΟΝΟΚΑΨΟΥΛΑ



- Ο πατέρας πριν τρεις μέρες έφυγε για το Ναό του Διονύσου με τους υπόλοιπους της πόλης. Ακόμη περιμένω να γυρίσει. Εύχομαι να είναι καλά...

Δεν αντέχω άλλο. Είμαι μόνος μου. Ούτε φίλους δεν έχω τώρα. Με παράτησαν όλοι, επειδή δεν τους αφήνουν οι γονείς τους να με κάνουν παρέα. Ποιος ουρανός βρόντηξε να δεινοπαθήσουμε; Ποιος κατάρες τόσο φρικιαστικές ονειρεύτηκε; **Ανάθεμα σ' εκείνους που μας μαύρισαν τη ζωή. Τι θα κάνω; Γιατί, δεν καταλαβαίνω;**

Εσύ είσαι το μόνο που έχω. Μόνο μ' εσένα μπορώ να μιλάω πια...

Καληνύχτα, Λεωνίδα

- Κέρκυρα, Τετάρτη 6 των Σκιροφορίων

- Μου λείπουν όλοι τόσο πολύ... Μου λείπουν τα πεντανόστιμα γεύματά που τρώγαμε όλοι μαζί στο σπίτι μας. **Μου λείπουν οι γονείς μου και η αίσθηση της ασφάλειας που είχα δίπλα τους. Τώρα μόνο ανασφάλεια και φόβος παντού. Μου λείπει η ζεστή αγκαλιά της μητέρας μου. Μου λείπει ο μικρός μου αδελφός. Μου λείπουν όλα όσα είχα που τότε τα θεωρούσα δεδομένα. Όμως τώρα δεν μου έχει μείνει τίποτα, όλα έχουν τελειώσει. Είμαι μόνη μου και φοβάμαι πως αυτό δεν θα αλλάξει σύντομα...**

- Αμάρα, Συρία 2017

# ΧΡΟΝΟΚΑΨΟΥΛΑ



Μέρα με τη μέρα η κατάσταση χειροτερεύει. Ο θάνατος εδώ παρουσιάζεται σε όλες του τις μορφές. Οι άνθρωποι έχουν χάσει τη λογική τους. Οδηγούνται σε αδιέξοδα και όντας απελπισμένοι πράττουν χωρίς να σκεφτούν, δίνουν οι ίδιοι τέλος στη ζωή τους με μια μαχαιριά, απαγχονίζονται και τόσα άλλα. Η κατάσταση έχει ξεφύγει τόσο πολύ που πατεράδες σκοτώνουν τους γιους τους μέσα σε ιερά ή χτίζονται μέσα σ' αυτά. **Ο πόλεμος έχει εξαγριώσει τους ανθρώπους και τους έχει κάνει απόμακρους. Γιατί; Γιατί όλες αυτές οι φρικαλεότητες από τη μία στιγμή στην άλλη; .** Η τύχη και οι θεοί δεν παρεμβαίνουν στα ανθρώπινα. Μόνοι μας εμείς οι άνθρωποι καταστρέφουμε και γκρεμίζουμε τον κόσμο μας και χανόμαστε στο λαβύρινθο της δυστυχίας, ψάχνοντας να βρούμε την έξοδο, ξεχνώντας όμως ότι η εύρεση της εξαρτάται πρώτα απ' όλα από εμάς τους ίδιους. Γιατί οι άνθρωποι δεν καταλαβαίνουν ότι ο κόσμος είναι αρκετά γεμάτος με πληγές και δυστυχίες και ότι δε χρειάζεται τον πόλεμο να τις πολλαπλασιάζει;

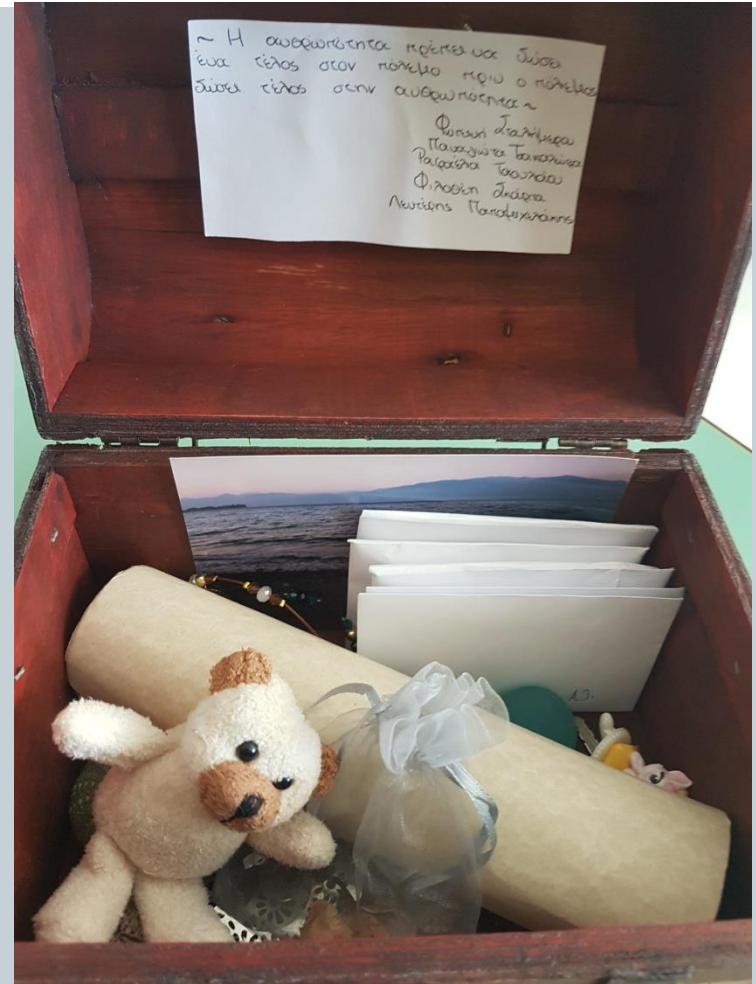
Ερμιόνη

- Παντού πτώματα και αίματα. Οι περισσότεροι εδώ το έχουν συνηθίσει, μα εγώ δεν μπορώ και αναρωτιέμαι πως γίνεται να συνηθίσεις αυτήν τη φρικτή εικόνα. Πώς μπορείς να συνηθίσεις την ιδέα του θανάτου; Πώς αντέχεις να βλέπεις συνανθρώπους σου κατάκοιτους, βουτηγμένους στα αίματα; Δεν έχω κανέναν πια στη ζωή. Ο πατέρας μου σκοτώθηκε, η αδερφούλα μου σκοτώθηκε κι αυτή μόλις 1 χρόνου, η μητέρα μου δε ξέρω τι απέγινε. Φοβάμαι, φοβάμαι πολύ. Και στο μυαλό μου τριγυρίζουν σκέψεις και ερωτήματα, αμέτρητα ερωτήματα. **Το κυρίαρχο όμως ερώτημα είναι ένα: Γιατί να υπάρχει πόλεμος; Μπορεί να μου το εξηγήσει κάποιος; Έχω ρωτήσει πολλούς, αλλά όλοι μα όλοι μου αραδιάζουν ένα σωρό θεωρίες που αδυνατώ να καταλάβω. Πιστεύω ότι ούτε εκείνοι που κήρυξαν πόλεμο δε γνωρίζουν το λόγο. Τι ακριβώς έχουμε να χωρίσουμε; Όλοι αδέρφια, παιδιά του ίδιου Θεού δεν είμαστε; Όλοι ταξιδιώτες σ' αυτήν τη ζωή..; Μα περισσότερο απ' όλα δε μπορώ να καταλάβω πως κάποιος αντέχει το βάρος του να σκοτώσει και μάλιστα πολλές φορές. Γιατί τόσο μίσος και έχθρα μεταξύ μας; Πού πήγε η αγάπη;** Θεέ μου, δε μπορεί να χάθηκε έτσι απλά. Σ' αυτόν τον κόσμο ήρθαμε για να σκορπήσουμε αγάπη, όχι για να αφαιρέσουμε ζωές. Θέλω να φύγω από εδώ, Δεν αντέχω άλλο πόνο. Θέλω να ζήσω ειρηνικά. Άραγε αν δεν τελειώσουμε εμείς οι ίδιοι τους πολέμους, θα μας αποτελειώσουν αυτοί; Εύχομαι αύριο να ανατείλει μια καλύτερη μέρα για όλους και να γεμίσει με φως το σκοτεινό μας κόσμο.

Γιασμίν

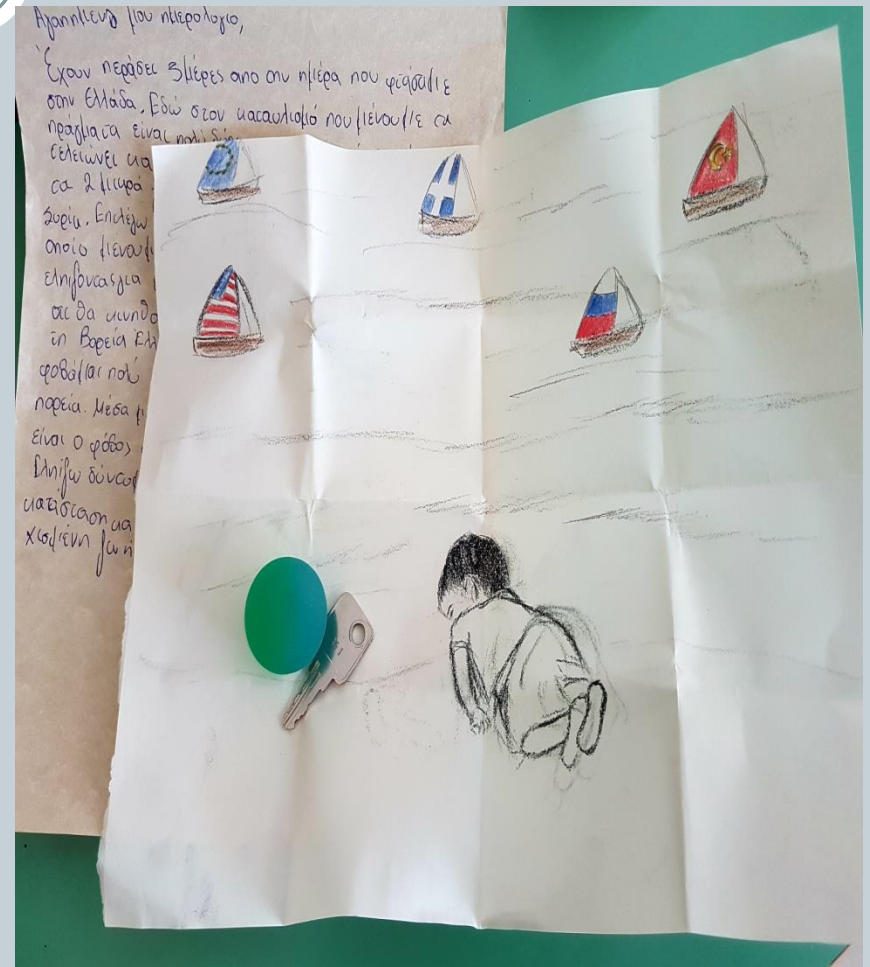
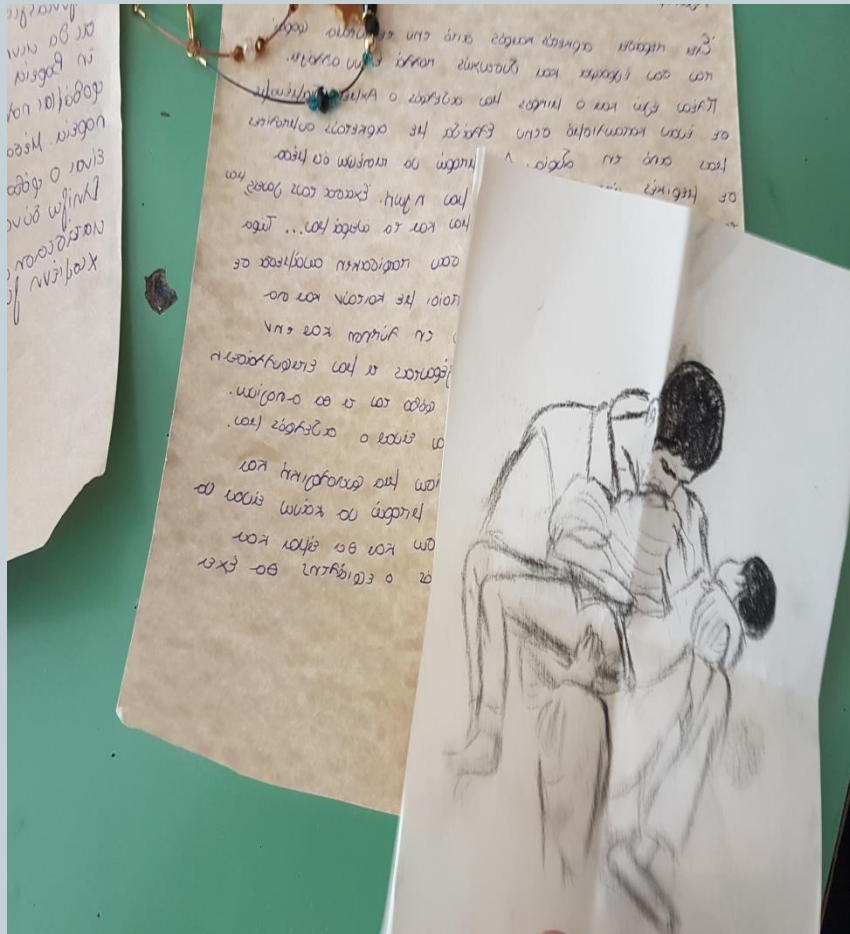


# ΧΡΟΝΟΚΑΨΟΥΛΑ



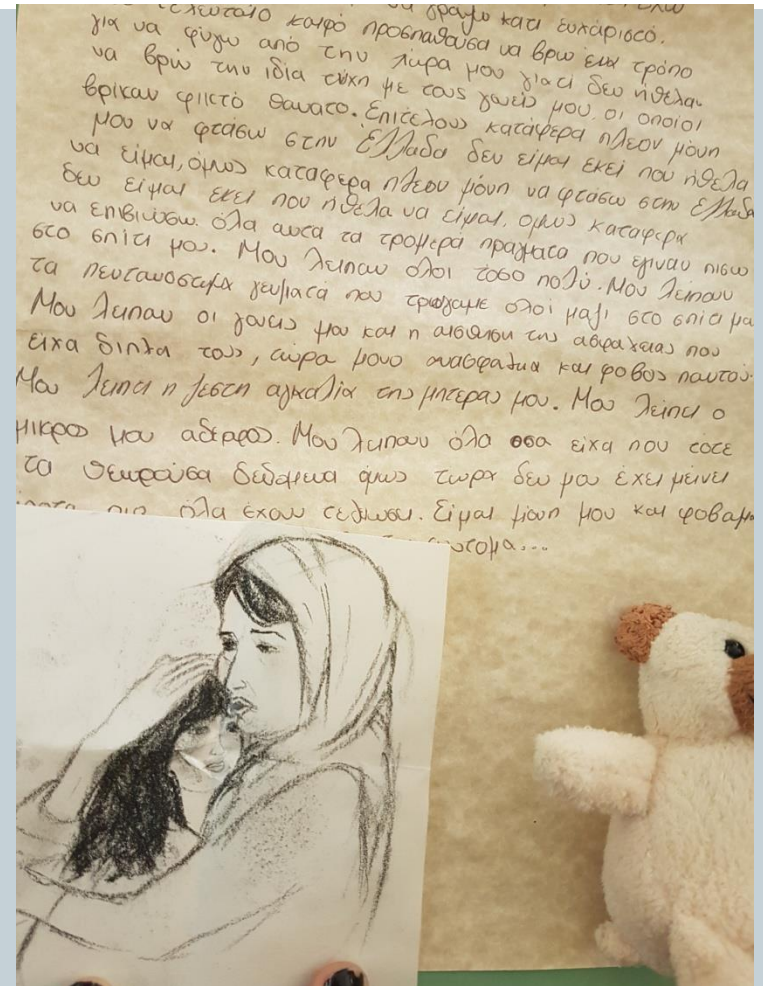
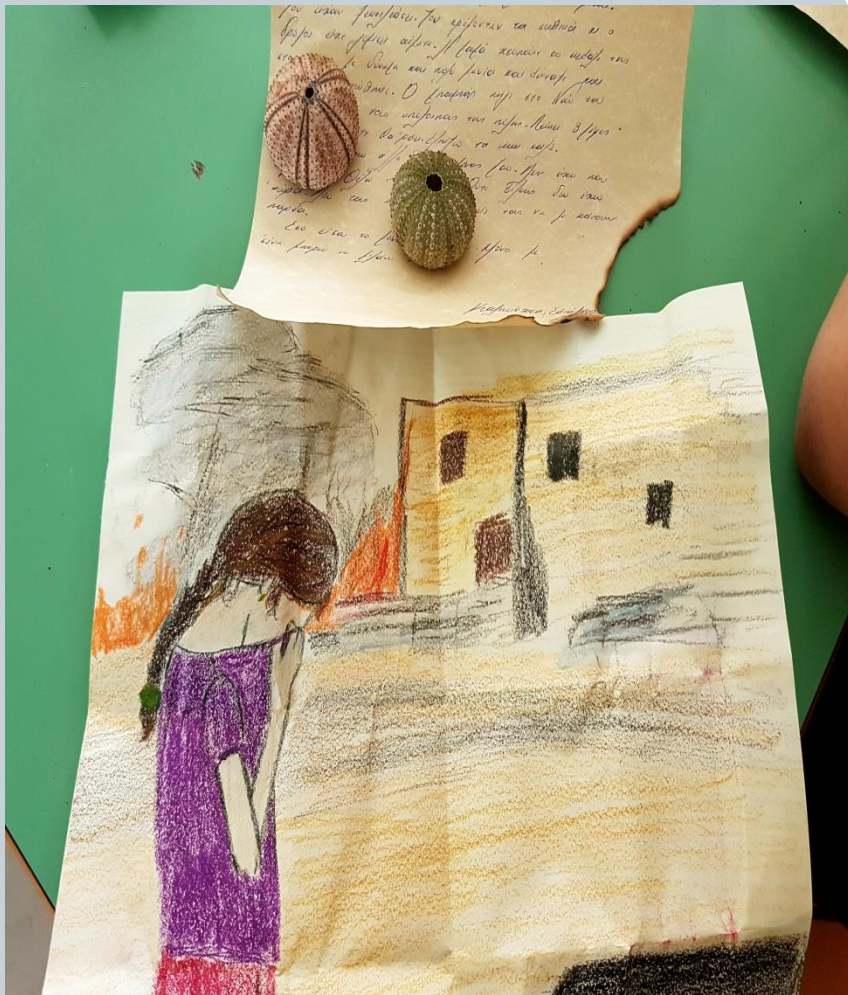
# Κέρκυρα 427

# Συρία 2017



# Κέρκυρα 427

# Συρία 2017

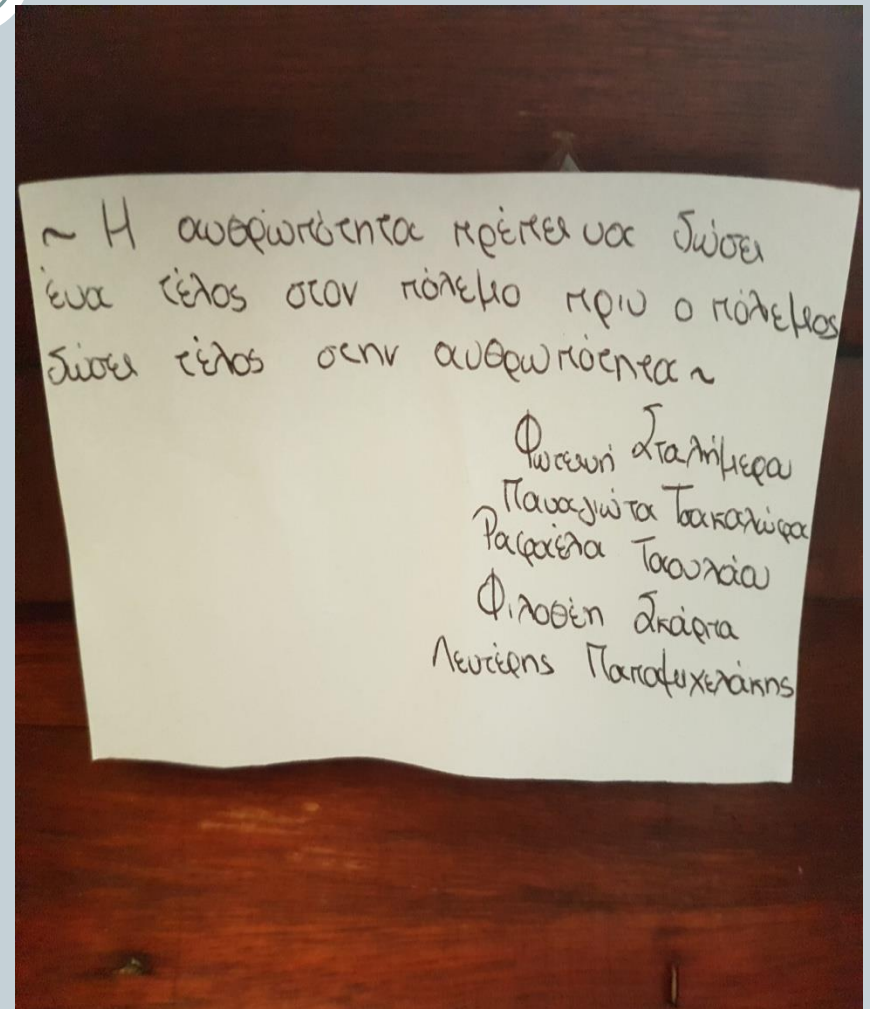
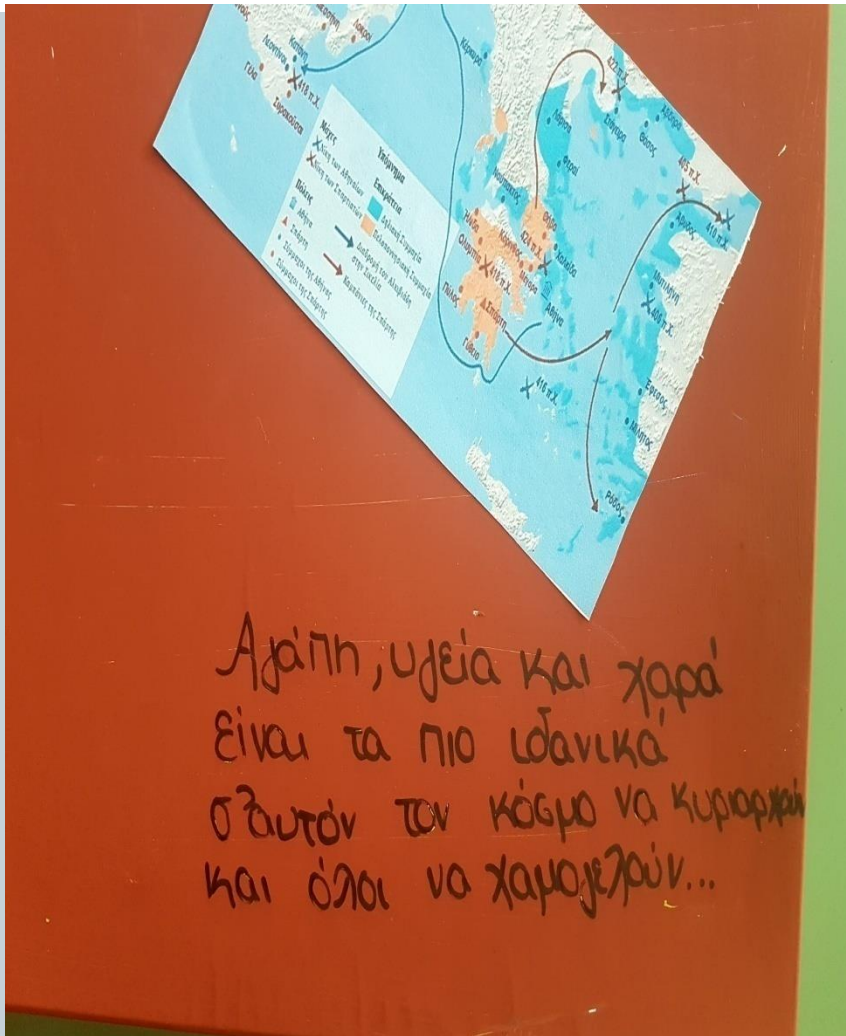


# ΧΡΟΝΟΚΑΨΟΥΛΑ



# Κέρκυρα 427

# Συρία 2017



# Ένα αρκουδάκι...από την καμένη Κέρκυρα...από την καμένη Συρία...



# Η Ερμιόνη από την Κέρκυρα...η Γιασμίν από τη Συρία...τα παιδιά του πολέμου...



# Αντί επιλόγου...



- «Οι εμφύλιες συγκρούσεις έφεραν μεγάλες κι αμέτρητες συμφορές στις πολιτείες, συμφορές που γίνονται και θα γίνονται πάντα όσο δεν αλλάζει η φύση του ανθρώπου...
- ..... όταν έρθη ο πόλεμος που φέρνει στους ανθρώπους την καθημερινή στέρηση, **γίνεται δάσκαλος της βίας...»**  
Βιβλίο 3. Κεφάλαιο 82 , Θουκ
- <http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL-A108/225/1645,5247>

## Νῦν και ἀεὶ ...



# Στον πόλεμο...η ελπίδα ...άπιαστο πουλί...

